

SCHOOL VOOR GEZONDHEIDSTECHNISCHE BEROEPEN

ZIEN, HOREN, LACHEN EN BEWEGEN

Paul Valk

Zien, horen, lachen en bewegen. Dat zijn de functies die worden ondersteund door de 'medisch-technische beroepen en bedrijven'. Hun markten en branche-organisaties maken dezelfde ontwikkeling door. Daarom hebben bestuurders van die branche- en beroepsorganisaties de koppen bij elkaar gestoken. Dat heeft geleid tot een 'Platform Medisch-Technische Beroepen'. Het eerste initiatief vanuit dit platform krijgt inmiddels vorm. Over drie jaar is er een 'Nederlandse School voor Gezondheidstechniek'.

In het platform werkt NVO-Ortho-banda samen met de revalidatiedetailhandel (Revaned), de audicienbedrijven (NVAB), de audiologische centra (FENAC), de optiekbedrijven (NUVO), de beroepsorganisatie voor technisch-oogheelkundigassistenten (TOA) en de tandtechnische laboratoria (VLHT, NTG en BT). Samen zorgen deze bedrijfstakken ervoor dat Nederland kan blijven zien, horen, lachen en bewegen.

VERGELIJKBARE MARKTKENMERKEN

De bedrijfstakken en hun markten hebben veel met elkaar gemeen. Het zijn groeimarkten, 'geregisseerd' door zorgverzekeraars. Innovaties in dienstverlening en techniek zijn er aan de orde van de dag. Het vakmanschap verschuift van de techniek en het product naar diensten en zorgverlening. In alle branches staat de vakopleiding onder druk, omdat de kwaliteit van de opleiding voor verbetering vatbaar is en omdat grotere bedrijven eigen bedrijfsopleidingen zijn gestart. Al deze branches krijgen ook te maken met arbeidsmarktproblemen en daarbij wissen ze in dezelfde vijver. Om hun ambities te kunnen waarmaken moeten ze alle kunnen beschikken over aantrekkelijke en bijdetijdse opleidingsmogelijkheden.

SNEL TER ZAKE

Als iedereen dat wil, dan is het blijkbaar mogelijk om snel zaken te doen. Het Platform ging begin 2007 van start. Eind 2007 keurde het Ministerie van OCW een projectplan goed om samen met zes onderwijsinstellingen te komen tot een landelijke vakopleiding. Naast de onderwijsinstellingen die nu één van de betrokken vakopleidingen verzorgen, zoals SVGB, werken ook de betrokken Hbo-opleidingen mee, zoals Fontys Paramedische Hogeschool.

NEDERLANDSE SCHOOL VOOR GEZONDHEIDSTECHNIEK

Er komt één landelijk opleidingsinstituut voor de gezondheidstechnische beroepen. Die school is er in 2010. Inmiddels zijn een projectmanager en een projectgroep aan het werk onder verantwoordelijkheid van een Stuurgroep die bestaat uit mensen uit het werkveld en uit de onderwijswereld. Ondergetekende is voorzitter van de Stuurgroep.

Ook dagopleiding

Het nieuwe landelijke opleidingsinstituut moet zichtbaar zijn. Het moet naam en faam hebben. Dat is nodig om aantrekkingskracht te hebben op de arbeidsmarkt. De huidige vakopleidingen zijn slechts toegankelijk voor mensen die al werkzaam zijn in een medisch-technisch beroep. De nieuwe opleiding wil daarnaast studenten aantrekken die net zijn afgestudeerd in het secundair onderwijs, vmbo, havo en vwo (met excuses voor de afkortingen, maar ze zijn bekend). Voor deze groep studenten wordt een tweejarige oriënterende dagopleiding ingericht. Het gaat om een basisvorming in medische technische beroepen. Vanuit de opleiding zal worden voorzien in 'snuffelstages' in de verschillende bedrijfstakken. Na de twee oriënterende jaren kan

de student kiezen voor een vervolgopleiding in orthopedische (schoen) techniek, optiek, tandtechniek of audiologie.

Slimmer opleiden

Een nieuw leerprogramma wordt ontwikkeld dat meer op de individuele leerling is afgestemd. Aan het begin van de opleiding wordt bij iedereen de al aanwezige kennis en ervaring getoetst. Aan de hand daarvan wordt bepaald voor welke competenties de student extra lessen en begeleiding nodig heeft en waar met minder lesstof of met een kortere leerweg kan worden volstaan. Zo kan ook de aansluiting met het Hbo-onderwijs beter worden verzorgd. De goede en snelle Mbo-leerling kan al tijdens de vakopleiding vakken op Hbo-niveau volgen. Omgekeerd kan straks de Hbo-student putten uit het Mbo-aanbod, hetzij om leemtes in kennis op te vullen, hetzij omdat de Hbo-er óók de beroepskwalificatie uit het vakonderwijs wil verwerven.

Beter organiseren

Centraal dagonderwijs vraagt om hotelaccommodatie. Onderzocht wordt dan ook of de nieuwe school kan samenwerken met een hotelschool. Een alternatief is om vanuit het landelijke opleidingsinstituut op meer plaatsen in het land les te

“WAT LOPEN BETREFT STEL IK ZONDER MIJN SCHOENEN NIETS VOOR”

“Door een ongelukkige menselijke fout heb ik op 29-jarige leeftijd een bacterie in mijn linkervoet opgelopen die de botten in mijn been wegat. Hierdoor klapte mijn voet opzij en na een operatie kreeg ik een beugel aangemeten. Eigenlijk moest mijn been geamputeerd worden, maar dat hebben we kunnen voorkomen. Mijn linkerbeen hing slap in de beugel en op aanraden van mijn huidige orthopedische schoenmaker kreeg ik schoenen aangemeten. Ook mijn rechterbeen raakte geïnfecteerd en van mijn rechtervoet raakte ik mijn kleine teen kwijt. Mijn grote teen ging kapot en ging scheef hangen. Hierdoor kreeg ik een bult onder mijn voet en de teen was helemaal opgetrokken. De orthopedische schoenmaker maakte een kuil in mijn zool en op mijn aandringen heeft hij de bobbel onder mijn schoen aan de buitenkant gemaakt. Dat hielp al heel wat. De uitwendige beugel aan mijn linkerbeen is vervangen door een metalen constructie. Ik heb 14 maanden in het gips gelopen voordat de schoenmaker mij mooie nieuwe schoenen kon aandoen. Ik kon weer lopen. Fantastisch. Gekscherend zeg ik soms tegen mijn man: Wat lopen betreft stel ik zonder mijn schoenen niets voor. Als je mij in het bos zet en je pakt mij mijn schoenen af, dan zit ik daar volgend jaar nog. Daar plagen mijn man en mijn zoon van 11 jaar mij soms mee. Maar vooralsnog loop ik in Ameland harder over de duinen dan mijn zoon. Als ik mijn schoenen maar aan heb.”

Ria Bosscher (43)

geven. Ook dit wordt onderzocht. Dat is ook van belang voor de huidige BBL-studenten die wekelijks één avond en middag naar school gaan. Fileproblemen maken dit wekelijkse reizen steeds onaantrekkelijker. Ook zij kunnen misschien beter wekelijks naar school dicht bij huis, of enkele keren per jaar een hele week naar school en hotel. Natuurlijk worden daarnaast de mogelijkheden van e-learning onderzocht.

Beter besturen

Vakopleidingen moeten aansluiten bij de dagelijkse beroepspraktijk. Ieder branche blijft dan ook zelf verantwoordelijk voor de vaststelling van het beroepsprofiel, of, zoals het jargon het noemt, het ‘kwalificatiedossier’. Op dit moment duurt het een paar jaar, voordat marktontwikkelingen hun neerslag vinden in een gewijzigd kwalificatiedossier en uiteindelijk in een veranderd lessenspakket. Ook dat moet veranderen. Voor de nieuwe school wordt dan ook een simpeler en vooral ‘platter’ besturingsmodel ontwikkeld. De school wordt paritair bestuurd door bedrijfsleven en onderwijsveld. Een onderwijsraad met daarin een afdeling per beroepsgroep stelt de kwalificatiedossiers en het onderwijsplan vast en wijzigt het waar dat nodig is.

Opgetekend door Mariska van Vondelen